IHRA
UNIVERSITY OF COLOMBO

HDCP 309

මානසික රෝගවලින් පෙළෙන රෝගීන් සඳහා ඖෂධ ලබාදීම වැදගත් මෙන්ම උපදේශනය ද වැදගත් වේ.

පී. නිලුෂි අනුපමා සිගේරා

IHRA/HDCP/2022/11/41

කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය
IHRA
08 APR 2025

Library
HDCP
2025
M-1
Institute of
Human
Resource

සංක්ෂිප්තය

ඖෂධ සහ උපදේශනය ඵලදායී මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රතිකාරයක් සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වන අතර, මානසික රෝගවල කායික හා මනෝවිද්‍යාත්මක මානයන් ආමන්ත්‍රණය කරන පරිපූර්ණ ප්‍රවේශයක් ඉදිරිපත් කරයි. රසායනික අසමතුලිතතාවය ස්ථාවර කිරීම, කාංසාව, මානසික අවපීඩනය සහ මනෝභාවය වෙනස් වීම වැනි රෝග ලක්ෂණ සමනය කිරීම සහ රෝගීන්ට ඔවුන්ගේ එදිනෙදා ජීවිතයේදී වඩාත් කාර්යක්ෂමව ක්‍රියා කිරීමට හැකියාව ලබා දීම සඳහා ඖෂධ තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. කෙසේ වෙතත්, මානසික සෞඛ්‍ය තත්වයන්ට දායකව පවතින චිත්තවේගීය, සමාජීය හෝ චර්යාත්මක සාධක කෙරෙහි අවධානය යොමු නොකරන බැවින්, ඖෂධ පමණක් දිගුකාලීන සුවය සඳහා බොහෝ විට ප්‍රමාණවත් නොවේ. රෝගීන්ට ඔවුන්ගේ සිතුවිලි, චිත්තවේගයන් සහ අත්දැකීම් අනුග්‍රහක සහ විනිශ්චයෙන් තොර පරිසරයක් තුළ ගවේෂණය කිරීමට වේදිකාවක් සපයන උපදේශනය සමානව වැදගත් වන්නේ මෙහිදීය. උපදේශනය රෝගීන්ට මුහුණ දීමේ උපාය මාර්ග වර්ධනය කිරීමට, සන්නිවේදන කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීමට සහ ඔවුන්ගේ මානසික සෞඛ්‍යය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට උපකාර කරයි, ඔවුන්ගේ ජීවිතවල අර්ථවත් වෙනස්කම් කිරීමට ඔවුන් බල ගන්වයි. මෙම පර්යේෂණය ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක දත්ත යන දත්ත විශ්ලේෂණ ක්‍රම ද්විතවය මගින් විශ්ලේෂණය කර ඇති පර්යේෂණය සඳහා අවශ්‍ය දත්ත අහඹු ලෙස තෝරා ගන්නා ලද රෝගීන්ගෙන් 30 දෙනෙකුගෙන් දත්ත ලබා ගෙන SPSS හා Excel මෘදුකාංග මගින් විශ්ලේෂණය කර විග්‍රහ කරන ලදී. කෙසේ වුවද දත්ත විශේලේෂණයේදී බෙහෝ රෝගීන් ප්‍රතිකාර ලබමින් සිටින අතර එහිදී බොහෝ දෙනා කාන්තා පාර්ශවය වේ. එමෙන්ම සියලුම දෙනා ඖෂධ භාවිතා කරන ලද අතර ඉන් සියලුම දෙනා උපදේශන සැසියකට හෝ සහභාගි වී ඇත. නමුත් දීර්ඝ සැසි වලට යාමට 16 දෙනෙකු පමණ ප්‍රතික්ෂේප කර ඇති අතර එය සැළකිය යුතු ප්‍රතිශතයකි. ඒ අනුව මෙම පර්යේෂණය අධ්‍යනය මගින් තවමත් මානසික රෝගී සඳහා මෙම උපදේශන ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ නිසියාකාර අවබෝධයක් නොමැති කම මෙන්ම කුසලතා පරිපූර්ණ උපදේශන නිලධාරීන් නොමැති වීමද මෙම තත්වයට බලපා ඇති බව සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් තහවුරු විය. එමෙන්ම මෙම අධ්‍යනය ඉදිරි සමාජයෙහි මානසික පීඩාවන් මානසික රෝගයක් දක්වා වර්ධනය කිරීම අවම කිරීමට මෙමගින් හැකිවේ. මන්ද බොහෝ පුද්ගලයන්ගේ උපදේශනයහි වැදගත්කම පිළිබඳ නිසියාකාර දැනුවත් කිරීම මගින් මානසික පීඩාවන් මානසික රෝග දක්වා වර්ධනය වීම වළක්වාගත හැකිවේ. මෙම අධ්‍යනය ඖෂධ මෙන්ම උපදේශනයද මානසික රෝගීන්ගේ සුව වීමේ ප්‍රවණතාවට බලපෑම් කරන බව මෙම පර්යේෂණය මගින් අධ්‍යනය කර ඇති බව මෙමගින් සඳහන් කළ යුතු වේ.

මූල පදඃ උපදේශනය,ඖෂධ,මානසික සෞඛ්‍ය

පටුන

පටුන 4

1. හැඳින්වීම 6

1.1 අධ්‍යනයේ අරමුණු 9

1.2 පර්යේෂණ ගැටලු... 9

1.5 අධ්‍යනයේ වැදගත්කම..10

2. සාහිත්‍ය විමර්ශනය 12

2.1 පූර්ව පර්යේෂණ..12

2.2 සංකල්ප විග්‍රහය 14

2.2.1 මානසික සෞඛ්‍යය..14

2.2.2 මානසික සෞඛ්‍යය පිළිබඳ ජීව විද්‍යාත්මක සහ මනෝවිද්‍යාත්මක අන්තර් ක්‍රියාකාරිත්වය 16

2.2.3 මානසික සෞඛ්‍යයහි ජීව විද්‍යාත්මක බව 17

2.2.4 මානසික සෞඛ්‍යයහි මනෝවිද්‍යාත්මක බව 17

2.2.5 මානසික රෝග සඳහා ඖෂධීය ප්‍රතිකාර..18

2.2.6 මානසික සෞඛ්‍ය සේවාවේ ඖෂධ වල කාර්යභාරය 19

2.2.7 ඖෂධීය ප්‍රතිකාරයේ ප්‍රතිලාභ.. 20

2.2.8 අභියෝග 21

2.2.9 පුද්ගලාරෝපිත ප්‍රතිකාර සඳහා අවශ්‍යතාවය 21

2.2.10 මානසික රෝග සඳහා උපදේශනය 22

2.2.11 උපදේශනය සහ ඖෂධ අතර සම්බන්ධතාව.................................. 24

2.2.12 උපදේශනයට ප්‍රවේශ වීමේ අභියෝග.. 25

2.2.13 උපදේශනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේදී සමාජයේ කාර්යභාරය 25

2.2.14 ශ්‍රී ලංකාවේ මනෝවිද්‍යා උපදේශනය 26

3. පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය 29

4. දත්ත විශ්ලේෂණය 31

4.1 දත්ත විශ්ලේෂණය හැඳින්වීම 31

4.1.1 වයස් කාණ්ඩ අනුව...31

4.1.2 රෝගීන්ගේ පුමුතිරි බව අනුව විශ්ලේෂණය.. 32

4.1.3 ප්‍රතිකාර ආරම්භ කර ඇති කාලය 33

4.1.4 දත්තදායකයන්ට අනුව පුමිතිරි බව අනුව චිකිත්සන සැසි වලට සහභාගිවන වාර ගණන 34

4.1.5 දත්තදායකයන්ට අනුව මානසික රෝග සඳහා භාවිතා කරන ඖෂධවල ඵලදායීතාව අනුව...35

4.1.6 දත්තදායකයන්ට අනුව ඖෂධ සහ උපදේශනය යන දෙකෙහිම සංයෝජනය 36

5. නිර්දේශ හා නිගමනය 38

6. ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය 44

8. ඇමුණුම් 44